

Als je voortijdig school verlaat

*Ervaringen en adviezen van voortijdig schoolverlaters
voor het Jongerenpunt Amsterdam*



JEUGD ACTIEF IN ONDERZOEK EN BELEID



Als je voortijdig school verlaat

Ervaringen en adviezen van voortijdig
schoolverlaters voor het Jongerenpunt

Auteurs

Geeske Strating
Nickey van den Berg
Tamar Waas
Siegalit Zarr
Esther Schelvis
Tarik Pehlivan

In opdracht van

Jongerenpunt - Gemeente Amsterdam
December 2023

Inhoud

Inhoud	5
Samenvatting	7
Opzet	7
Resultaten	7
Adviezen	9
1 Inleiding	10
Aanleiding en onderzoeksvraag	10
Stichting Alexander	10
Leeswijzer	11
2 Opzet en uitvoering	12
2.1 Focusgroepen en diepte-interviews	12
2.1.1 Selectie en werving deelnemers	12
2.1.2 Uitvoering focusgroepen	12
2.1.3 Uitvoering diepte-interviews	12
2.2 Respondenten	13
2.3 Analyse en rapportage	14
3 Resultaten	15
3.1 Context van de levens van jongeren	15
3.1.1 Levenssituaties	15
3.1.2 Betrokken personen	16
3.2 Perspectieven op voortijdig schoolverlaten	17
3.2.1 Voortijdig schoolverlaten: probleem of oplossing?	17
3.2.2 Redenen om voortijdig school te verlaten	18
3.3 Behoeften van voortijdig schoolverlaters	20
3.3.1 Basisbehoefte: positieve en helpende bejegening	20
3.3.2 Met maatwerk inspelen op de diversiteit aan behoeften	20
3.4 Het aanbod van het Jongerenpunt	21
3.4.1 Mening over het aanbod van het Jongerenpunt	21
3.4.2 Randvoorwaarden voor een succesvol aanbod	22
3.4.3 Minder positieve ervaringen met het aanbod van het Jongerenpunt	24
3.5 Informatie en communicatie over het Jongerenpunt	24
3.5.1 Benodigde informatie	24
3.5.2 Informatiekanalen	25
3.5.3 Boodschapper van de informatie	25
3.5.4 Bereikbaarheid Jongerenpunt	27

4	Reflecties, conclusies en adviezen van de doelgroep zelf	28
4.1	Reflecties op de uitkomsten	28
4.1.1	Context van de levens van de jongeren	28
4.1.2	Voortijdig schoolverlaten	29
4.1.3	Ondersteuningsbehoeften	29
4.1.4	Communicatie	30
4.2	Conclusies en adviezen van jongeren	30
4.2.1	Hoe kan het Jongerenpunt voortijdig schoolverlaters (beter) bereiken?	30
4.2.2	Wat vinden jongeren van het aanbod van het Jongerenpunt voor voortijdig schoolverlaters?	31
4.2.3	Welke aanvullende (ondersteunings-)behoeften hebben voortijdig schoolverlaters?	31
5	Beschouwing van de onderzoekers	32

Samenvatting

Jaarlijks zijn er ongeveer 1200 schoolverlaters in Amsterdam. Deze jongeren worden tot hun 23^e levensjaar opgespoord, gemonitord en wanneer bereikt begeleid terug naar school, werk of (schuld) hulpverlening. Het Jongerenpunt van de Gemeente Amsterdam heeft de wettelijke taak om jongeren zonder startkwalificatie (voortijdig schoolverlaters) op te sporen, een aanbod te doen en hen te ondersteunen in een stap terug naar school of naar passend werk. Om meer jongeren te bereiken en hen een passend aanbod te kunnen doen heeft het Jongerenpunt Amsterdam Stichting Alexander verzocht onderzoek te doen naar de volgende onderzoeksvraag: *Hoe vergroot het Jongerenpunt Amsterdam het aantal jongeren in begeleiding en hoe kunnen ze hen een passender aanbod doen?*

Deze rapportage geeft inzicht in behoeften en perspectieven van jongeren ten aanzien van het aanbod van het Jongerenpunt van de Gemeente Amsterdam, en hoe het Jongerenpunt beter kan bereiken.

Opzet

In dit onderzoek zijn zowel huidige, vroegere als mogelijk toekomstige voortijdig schoolverlaters gesproken. Jongeren die deelnamen aan het onderzoek konden kiezen voor een diepte interview of een groepsgesprek met andere jongeren. In totaal zijn er 30 jongeren gesproken. Acht jongeren hebben meegewerkt aan een diepte interview en 22 jongeren hebben deelgenomen aan één van de drie focusgroepen die zijn georganiseerd. Alle gesprekken zijn opgenomen, na opname getranscribeerd en vervolgens kwalitatief geanalyseerd. De resultaten hiervan zijn besproken met een afvaardiging van de respondenten en de gemeente Amsterdam tijdens een duidingssessie, waarin resultaten werden aangevuld, aangescherpt en conclusies en adviezen werden geformuleerd.

Resultaten

Het onderzoek laat een breed palet aan ervaringen, ideeën en perspectieven zien, samengevat zijn de belangrijkste resultaten:

Context van de leefsituatie van de jongeren

Jongeren die besluiten om met school te stoppen doen dit over het algemeen niet lichtzinnig. Vaak is er sprake van problematiek in de privésituatie, een onstabiele leefomgeving of mentale problematiek. Voorbeelden die in dit onderzoek naar voren zijn gekomen zijn bijvoorbeeld financiële problemen, dakloosheid, trauma, onveilige thuissituaties, jong ouderschap, motivatieproblemen en neurodiversiteit. Jongeren hebben daarom vaak al veel ervaring met hulpverlening.

Perspectief op voortijdig schoolverlaten

Vanwege de moeilijke leefsituaties van veel jongeren is voortijdig schoolverlaten voor hen in eerste instantie een oplossing voor een probleem in plaats van een probleem *an sich*. Tegelijkertijd geven ze ook aan dat dit voor de lange termijn geen ideale oplossing is: het is eerder een consequentie van de prioriteit die ze geven aan het oplossen van een ander probleem. En dat probleem is op dat moment urgenter dan het problematische van stoppen met school. Daarnaast zijn er ook jongeren die het belang van een diploma niet

inzien voor het werk dat ze doen of willen gaan doen. Voor hen is voortijdig schoolverlaten geen probleem omdat zij school niet nodig hebben om te bereiken wat ze willen bereiken.

Behoeften van de jongeren

Voor jongeren is een positieve bejegening en een goed contact met iemand van het Jongerenpunt van groot belang. Veel jongeren hebben in hun leven te maken (gehad) met negatieve bejegening door bijvoorbeeld docenten, ouders, hulpverleners, politie en zijn daardoor wantrouwig richting professionals die hen hulp willen bieden. Jongeren hebben behoefte aan iemand die hun situatie begrijpt, die van aanpakken weet en een positieve houding heeft, die kennis heeft van zaken en die ook iets voor elkaar kan krijgen. Hiervoor is het belangrijk dat een vertrouwensband wordt opgebouwd, en dat het Jongerenpunt aannemelijk maakt dat zij echt kunnen helpen. Specifieke en concrete ondersteuningsbehoeften van jongeren zijn onder andere:

- Mentale hulp (traumaverwerking, individuele hulp/ steun/ coaching)
- Praktische hulp (inschrijven bij een opleiding, aanvragen toeslagen/ subsidies)
- Financiële hulp (startbudget/ studiefinanciering regelen, financieel plan maken)
- Begeleiding bij het zoeken naar passend werk (solliciteren, CV opstellen)
- Netwerk uitbreiden

Aanbod van het Jongerenpunt

Over het algemeen zijn jongeren tevreden over het huidige aanbod van het Jongerenpunt, en vinden ze het een logisch en passend aanbod voor de doelgroepen. Of het aanbod van het Jongerenpunt werkelijk helpend is, hangt volgens hen af van de volgende randvoorwaarden:

- Het aanbod is passend bij de situatie
- Er wordt doorverwezen naar passender aanbod / specialistischer zorg indien nodig
- Hulp en ondersteuning wordt tijdig en snel geboden
- De medewerkers van het Jongerenpunt zorgen voor een positieve bejegening en een vertrouwensband

Informatie en communicatie

Veel jongeren hebben nauwelijks een beeld van wat het Jongerenpunt doet, en wat het voor ze kan betekenen. Daarom willen ze graag bewijs zien van dat de aanpak van het Jongerenpunt helpt en dat ze hier profijt van gaan hebben. Dit kan bijvoorbeeld door meer inzicht te geven in hoe het Jongerenpunt jongeren helpt, voorbeelden te laten zien van jongeren in dezelfde situatie (en hoe zij geholpen zijn door het Jongerenpunt) en weten wie je gaat helpen. Jongeren willen deze informatie zowel via social media zoals TikTok en Instagram ontvangen, als fysiek op plekken waar ze vaak komen:

- Op school (bijvoorbeeld via workshops, presentaties)
- In het buurthuis/ via het jongerenwerk
- Op festivals/ feesten

Naast mensen van het Jongerenpunt kunnen ook influencers op social media worden ingezet om de boodschap van het Jongerenpunt te verspreiden, en jongerenwerkers en bekende (voorbeeld)figuren in de wijk. Dit zijn personen die serieus genomen worden door jongeren, en die ze vertrouwen.

Adviezen

Tenslotte zetten we de belangrijkste adviezen van jongeren voor het Jongerenpunt op een rij:

Vergroot de zichtbaarheid en bekendheid van het Jongerenpunt door:

- Gebruik te maken van sociale media
- Invloedrijke personen en influencers in te zetten
- Ervaringsdeskundigen en ambassadeurs in te zetten (mensen die eerder in dezelfde situatie hebben gezeten)
- Als Jongerenpunt op school aanwezig te zijn
- In de wijk aanwezig te zijn en samen te werken met jongerenwerkers

Sluit aan bij de behoeften van de doelgroep door:

- Werken aan de problemen die de jongere (eerst) wil oplossen
- Met oog voor de thuissituatie te kiezen voor aanbod dat passend is bij deze situatie
- Door te verwijzen naar passender aanbod indien nodig
- Tijdig en snel hulp te bieden/ door te verwijzen
- Positieve bejegening en (herstel van) vertrouwen

1 Inleiding

Stichting Alexander heeft in opdracht van gemeente Amsterdam onderzoek gedaan naar hoe het Jongerenpunt het aantal jongeren in begeleiding kunnen vergroten en hoe zij hen nog passender kunnen ondersteunen.

Aanleiding en onderzoeksvraag

Het aantal voortijdig schoolverlaters is de laatste jaren flink gestegen. In het studiejaar 2021-2022 stopten landelijk ruim 30.000 jongeren voortijdig met school. Dit zijn er ruim 5000 meer dan het schooljaar ervoor. Het Jongerenpunt van de Gemeente Amsterdam heeft de wettelijke taak om jongeren zonder startkwalificatie (of voortijdig schoolverlaters) op te sporen, een aanbod te doen en hen te ondersteunen in de stap terug naar school of naar passend werk. Jaarlijks zijn er ongeveer 1200 schoolverlaters in Amsterdam. Deze jongeren worden tot hun 23e levensjaar opgespoord, gemonitord, en wanneer bereikt begeleid terug naar school, werk of (schuld)-hulpverlening. Bijna de helft van alle jongeren in Amsterdam met een opleiding t/m mbo niveau 2, is 6 maanden tot twee jaar na het verlaten van het mbo werkloos. Daarom is het voor de gemeente Amsterdam van groot belang om deze jongeren te bereiken en te begeleiden.

Met dit kwalitatief onderzoek wil de gemeente Amsterdam meer inzicht verkrijgen in de belevingswereld en behoeften van voortijdig schoolverlaters. Met deze inzichten is het mogelijk om voortijdig schoolverlaters beter te bereiken en hen een passend(er) aanbod te kunnen doen.

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt als volgt:

Hoe vergroot het Jongerenpunt Amsterdam het aantal jongeren in begeleiding en hoe kunnen ze hen een passender aanbod doen?

De volgende deelvragen staan in dit onderzoek centraal:

- Hoe kan het Jongerenpunt voortijdig schoolverlaters (beter) bereiken?
- Wat vinden jongeren van het aanbod van het Jongerenpunt voor voortijdig schoolverlaters?
- Welke aanvullende (ondersteunings-)behoeften hebben voortijdig schoolverlaters?

Stichting Alexander

Stichting Alexander is een niet-commercieel landelijk instituut voor jeugdparticipatie en participatief jeugdonderzoek. Samen met kinderen, jongeren (en hun ouders), professionals en bestuurders realiseren we zinvolle en duurzame invloed van jeugd in onderzoek, beleid en praktijk. Met dertig jaar ervaring in alle leefdoms van jeugdigen, van zorg tot onderwijs, van gezondheid tot cultuur en van wonen tot werken, is Stichting Alexander in staat participatie op een hoger plan te brengen en duurzaam te verankeren. De kennis en expertise van Stichting Alexander worden uitgedragen via coaching, training, colleges, workshops en publicaties. Wij werken voor uiteenlopende opdrachtgevers binnen de sectoren: welzijn, zorg, onderwijs, gezondheid, arbeid, kunst en cultuur.

Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd: hoofdstuk twee bevat de opzet en uitvoering van het onderzoek.

Hoofdstuk drie beschrijft de resultaten van het onderzoek, waarna in hoofdstuk vier duiding wordt gegeven aan deze resultaten door de doelgroep zelf, en zij conclusies verbinden aan, en adviezen formuleren over deze resultaten. Hoofdstuk vijf bevat tenslotte een beschouwing van de onderzoekers.

2 Opzet en uitvoering

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke methoden zijn toegepast voor de dataverzameling. Vervolgens wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethoden en de uitvoering en de analyse.

2.1 Focusgroepen en diepte-interviews

2.1.1 Selectie en werving deelnemers

Alle jongeren die geregistreerd staan als voortijdig schoolverlater bij de gemeente Amsterdam hebben een uitnodiging (per post) gekregen om deel te nemen aan een interview of focusgroep. Ter motivatie en als blijk van waardering is hen een vergoeding voor deelname aangeboden. Daarnaast hebben sleutelfiguren (zoals jobcoaches en jongerenwerkers) persoonlijk jongeren benaderd om deel te nemen. Tenslotte zijn onderzoekers van Stichting Alexander aangesloten bij een informatiebijeenkomst over een leer-werk traject van het Jongerenpunt waar voortijdig schoolverlaters bij aanwezig waren om jongeren te werven om mee te doen aan het onderzoek.

Deelname aan het onderzoek was vrijwillig, en jongeren konden kiezen of ze mee wilden doen aan een focusgroep met andere jongeren, of dat ze één op één geïnterviewd wilden worden. Jongeren die voorheen voortijdig schoolverlater waren, op dit moment voortijdig schoolverlater zijn, of jongeren die erover nadenken om school te verlaten kwamen in aanmerking om mee te doen.

2.1.2 Uitvoering focusgroepen

Bij een focusgroep wordt gedurende ongeveer één tot anderhalf uur met (idealerweise) zes tot acht deelnemers gepraat aan de hand van een leidraad, onder leiding van een gespreksleider. Focusgroepen zijn geschikt om te achterhalen welke meningen, opvattingen en waarden er binnen bepaalde groepen bestaan over een probleem of vraagstuk. Een belangrijk kenmerk van focusgroepen is dat respondenten direct op elkaar kunnen reageren waardoor ketens van associaties, persoonlijke ervaringen, normen en waarden ontstaan: het onderwerp wordt in de breedte afgetast. De leidraad van een focusgroep is semi-gestructureerd: van tevoren wordt een lijst met onderwerpen vastgesteld die dienen als houvast tijdens het gesprek. Er worden open vragen gesteld die uitnodigen tot het delen van ervaringen en perspectieven.

In totaal zijn drie focusgroepen uitgevoerd, variërend van 2 deelnemers tot 15 deelnemers. De bijeenkomsten vonden plaats op het kantoor van Stichting Alexander, op een jongerenwerk locatie en op een school.

2.1.3 Uitvoering diepte-interviews

Naast de focusgroepen zijn semigestructureerde diepte-interviews gehouden. In dit type interview bespreekt de interviewer de vooraf geïdentificeerde thema's met de respondent met bijbehorende vragen, maar de volgorde en de focus wordt mede bepaald door de deelnemer. De vragen zijn gericht op het verzamelen van ervaringen, gedachten en perspectieven die de respondent heeft wat betreft het

Jongerenpunt en de ervaringen met voortijdig stoppen met school.

Er werd dezelfde leidraad gebruikt als tijdens de focusgroepen.

Deelnemers konden kiezen of ze het diepte-interview telefonisch of online (via Teams) wilden houden.

2.2 Respondenten

Er hebben 22 jongeren deelgenomen aan een focusgroep en 8 aan een diepte-interview.

Doelgroep	Aantal respondenten
Jongeren die voorheen voortijdig schoolverlater waren (>23 jaar en/of met startkwalificatie) – JIKOP ¹	0
Jongeren die voorheen voortijdig schoolverlater waren (>23 jaar en/of met startkwalificatie)	2
Jongeren die nu voortijdig schoolverlater zijn (<23 jaar zonder startkwalificatie) – JIKOP	3
Jongeren die nu voortijdig schoolverlater zijn (<23 jaar zonder startkwalificatie)	8
Onbekend	15
(Nog) geen voortijdig schoolverlater	2
Totaal	30

Van 15 jongeren die deelnamen aan één van de focusgroepen is hun status als voortijdig schoolverlater niet geregistreerd. De inhoud van het gesprek tijdens deze focusgroep laat zien dat een deel van de deelnemers voortijdig schoolverlater is (geweest) en een deel twijfelt over het wel of niet verlaten van school.

In totaal hebben 7 vrouwen en 23 mannen deelgenomen aan het onderzoek.

¹ Definitie van OCW:

Jongeren in een kwetsbare positie (afgekort JIKOP) zijn jongeren tot 23 jaar die vanuit bepaalde onderwijsposities (pro, vso-profiel arbeidsmarkt en vervolgonderwijs, vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, mbo-1) uit het onderwijs zijn gestroomd of zijn doorgestroomd naar of binnen het mbo (niveau 1 of niveau 2) in het daaropvolgende schooljaar.

2.3 Analyse en rapportage

Alle focusgroepen en interviews zijn opgenomen. De audio-opnames zijn vervolgens getranscribeerd. Voor de analyse is gebruik gemaakt van het dataverwerkingsprogramma WebQDA. In dit programma zijn alle getranscribeerde interviews geüpload. De data zijn vervolgens gecategoriseerd met codes die door de onderzoekers zijn aangemaakt. Het proces van coderen verliep als volgt: eerst zijn er op deductieve wijze grove codes aangemaakt. Deze zijn afgeleid van de onderzoeksvragen. Vervolgens is binnen deze grove codes inductief gecodeerd om de verschillen in ervaringen, perspectieven en behoeften te kunnen ordenen en groeperen.

De onderzoekers hebben via het coderingsproces de data geordend en gegroepeerd, maar zij hebben de uitspraken van de jongvolwassenen nog niet geïnterpreteerd en geduid. In een duidingssessie met jongeren, de gemeente Amsterdam en de onderzoekers zijn de geordende en gegroepeerde data aan hen voorgelegd, zodat zij hun perspectief hierop hebben kunnen geven en resultaten hebben kunnen duiden. De reflecties en aanvullingen die dit heeft opgeleverd zijn verwerkt in deze rapportage.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de focusgroepen en diepte-interviews.

3.1 Context van de levens van jongeren

Uit de gesprekken met jongeren blijkt dat zij heel diverse ervaringen met, en belevingen hebben van het voortijdig verlaten van school. Wat zij echter allemaal met elkaar gemeen hebben is dat het geen gemakkelijke weg of keuze is geweest om te stoppen met school. Om hun ervaringen, wensen en behoeften ten opzichte van het Jongerenpunt beter te kunnen plaatsen of duiden, is het van belang om eerst inzicht te geven in deze levenssituaties, en in de sleutelfiguren die voor hen van belang zijn.

3.1.1 Levenssituaties

Jongeren die voortijdig stoppen met school hebben vaak al veel eerder en langer te maken met problemen in hun privésituatie, en/ of een onstabiele omgeving waarin ze opgroeien. Deze situaties vormden een serieuze belemmering voor hun onderwijsparticipatie of terugkeer naar school. De uitdagingen die jongeren beschrijven zijn:

Inkomen

Inkomen zorgt voor financiële zekerheid en een bepaalde mate van stabiliteit die nodig is om te werken aan je toekomst. Verschillende jongeren vertellen over de financiële problemen waar zij mee te maken hebben (gehad) in het verleden en het heden. Sommigen zijn opgegroeid in een gezin waar niet veel geld was en daarom werden zij op een gegeven moment (mede)verantwoordelijk voor het gezinsinkomen. Ook hebben meerdere jongeren ervaring met bewindvoering, schuldsanering en het krijgen van een bijstandsuitkering.

Dakloosheid

Verschillende jongeren vertellen dat zij dakloos zijn geweest: zij hebben voor een langere periode geen vaste verblijfplaats gehad. Hoewel de situaties die tot de dakloosheid leidden heel verschillend waren, was in alle gevallen het vinden van hulp bij hun situatie moeilijk, en wisten zij niet goed waar zij terecht konden.

“En ja, als je dakloos bent, dan hang je op straat. Of dan denk je van, oh ik moet gaan werken. En dan denk je niet van, oh ik ga een uitkering aanvragen. Of ik vraag hulp. Of ik wil naar school. Tenminste, ik dacht daar niet aan. En ik wist ook niet wat de mogelijkheden waren.”

Hulpverlening

Meerdere jongeren hebben te maken (gehad) met één of meerdere vormen van hulpverlening. Zij hebben bijvoorbeeld jeugdhulp gekregen of te maken gehad met een jeugdbeschermingsmaatregel zoals een uithuisplaatsing. Ook vertellen verschillende jongeren dat zij zowel op school als daarbuiten regelmatig ondersteuning hebben gekregen vanuit het jongerenwerk, het wijkteam of andere ondersteuning. In hoofdstuk 3.2.2 wordt toegelicht waarom deze situaties soms tot schooluitval leiden.

Jong ouderschap

Jong ouderschap en school laten zich moeilijk combineren en is in enkele gevallen de reden geweest om (tijdelijk) te stoppen met school. Enerzijds geven jongeren aan dat het ouderschap in het begin zo intens is, dat school op een ander plan komt te staan. Anderzijds voelen jonge ouders de verantwoordelijkheid om hun kind financieel te kunnen onderhouden en een thuis te kunnen bieden, waardoor ze eerder stoppen met school en betaald werk gaan doen.

Corona

Naast situaties in de privésfeer beschrijven jongeren ook ontwikkelingen in de samenleving die veel impact hebben gehad. De coronaperiode is een moeilijke periode geweest voor veel jongeren. Naast de mentale uitdagingen die het jongeren gaf, was het (online) onderwijs ook niet voor iedereen haalbaar. Jongeren raakten gedemotiveerd en raakten achter op hun studiegenoten. Soms kon die achterstand niet bijgewerkt worden met uitvallen als gevolg.

“Ik had corona, toen liep ik te ver achter. Dat was echt in de corona periode. Dus toen zeiden ze gewoon van: oké, je gaat het vanaf hier niet verder halen, we moeten het gewoon afsluiten. Daarna ging ik wel kijken voor een andere opleiding, maar... Toen dacht ik wel van, oké, ik ben nu gestopt met school. Wat ga ik nu doen? En toen dacht ik gelijk gewoon van, ja, ik voetbal. Daar krijg ik een zakcentje van, maar dat is niet genoeg om rond te komen door alles. Want je hebt rekeningen die lopen, abonnement, alles. Toen dacht ik van, dan ga ik gewoon lekker werken.”

Neurodiversiteit

Er is een groep jongeren waarbij hun brein prikkels net op een andere manier verwerkt dan anders. Zij hebben bijvoorbeeld een autismespectrumstoornis (ASS) of AD(H)D. Ook op het gebied van onderwijs krijgen zij te maken met uitdagingen, bijvoorbeeld omdat ze een andere manier van leren hebben, het lastig vinden om dingen af te maken of omdat ze andere behoeften hebben in de omgang. Jongeren vertellen dat wanneer hier onvoldoende aandacht voor is, dit soms tot stoppen met school kan leiden.

3.1.2 Betrokken personen

Jongeren beschrijven een aantal sleutelfiguren die een belangrijke rol spelen in hun levens. Deze sleutelfiguren bieden steun, een luisterend oor en in een aantal gevallen zijn deze sleutelfiguren ook degene geweest die hen hebben doorverwezen naar het Jongerenpunt.

Ik ben toen aangemeld door de politie bij een stichting. En het is gewoon een vrouw en ik kan heel goed met haar praten over alles en nog wat. En ze heeft me super goed geholpen ook. Gaat ze mee naar het jongerenpunt of naar de gemeente. Het is een steunmaatje voor mij. En ik denk echt dat ik zonder haar niet zo ver kon komen. Want zij is wat ouder en zij is, zij weet wat de mogelijkheden zijn en ik niet. En als je dan zo'n maatje hebt, dan kan je altijd vragen stellen van wat is mogelijk? En als we het allebei niet weten, dan heeft ze misschien een contactpersoon, want die heb ik niet. Dus dat is wel altijd handig en nog steeds. Het is gewoon handig.

- Politie (als doorverwijzer naar het Jongerenpunt)
- Jongerenwerker in de buurt / het buurthuis

- Jongerenwerker op school
- Mentor op school
- Steunmaatje uit het buurtteam
- (Jeugd)hulpverleners
- Specialistische zorgverleners
- Schuldhulpverleners
- Ouders
- Vrienden/ leeftijdgenoten

3.2 Perspectieven op voortijdig schoolverlaten

3.2.1 Voortijdig schoolverlaten: probleem of oplossing?

Is voortijdig schoolverlaten een probleem of de oplossing voor een ander probleem? Het is belangrijk om bewust te zijn van de verschillende visies op voortijdig stoppen met school die leven bij jongeren. Voor een bepaalde groep is het een probleem waar zij graag bij geholpen worden. Voor een andere groep jongeren geldt echter het tegenovergestelde, zij zien stoppen juist als oplossing voor problemen op andere gebieden. En soms is stoppen een bewuste keuze om andere ambities na te jagen.

Voor jongeren met problemen zoals schulden en dakloosheid voelt stoppen met school niet als een probleem. De financiële druk die zij ervaren maakt dat ze geld verdienen als prioriteit nummer één zien. Ze moeten nu genoeg geld verdienen om alles te kunnen betalen, maar ook later moeten ze een goede baan hebben om hun gezin en familie te kunnen onderhouden. En wie niet naar school gaat kan geld verdienen, en daarmee kan je een dak boven je hoofd betalen of schulden aflossen. Werken zorgt voor stabiliteit en zij ervaren juist dat problemen minder worden wanneer ze niet meer naar school gaan.

“Als ik een woning heb en voldoende geld, dan heb ik motivatie om naar school te gaan. Maar als ik schulden heb, of geen dak boven mijn hoofd, dan is Franse woordjes leren wel het laatste waar ik aan moet denken. Dan ga ik echt niet naar school.”

Ook zijn er jongeren die de meerwaarde van school niet inzien voor het werk dat ze willen doen: ook zonder diploma kunnen ze deze beroepen uitoefenen. Als voorbeeldberoepen worden beroepen zoals online ondernemer, de muziekwereld en de horeca genoemd. Hun uitleg laat de spanning tussen de wettelijke taak van de gemeente om jongeren terug naar school te begeleiden en het respecteren van de keuzes van jongeren en hun eigen controle over hun leven, zien.

“Ik wil bijvoorbeeld de e-commerce wereld in. Dingen online verkopen, dropshippen. Ja, school gaat mij dat niet kunnen aanbieden. Vandaar dat ik eigenlijk niks meer te zoeken heb op school, om zo te zeggen. En daarom ben ik eigenlijk al heel snel eruit gestapt om mijn eigen inkomen te creëren.”

“Als iemand die keuze heeft gemaakt dat doet ie het toch? Dat gaat hij toch niet meer naar school.”

“Niet iedereen wil school afmaken. Dus dat ze dan gewoon mensen die het niet willen laten en mensen die het wel willen helpen. Want niet iedereen wil school afmaken op de manier die zij [de gemeente, red.] willen dat ze school afmaken. En dat is hun keus.”

Sommige jongeren lijken hun keuze om wel of niet te stoppen met school te maken op basis van hun beeld van de arbeidsmarkt. Het ‘grote geld’ verdienen als ZZP-er of met een eigen zaak lijkt makkelijk en lonkt.

“Ik ken heel veel mensen die zijn gestopt met school. Die gewoon dachten van ja, ik begin wel een eigen bedrijf. Want de lonen liggen veel lager met een diploma dan als je zzp'er bent ofzo. Ik denk dat dat ook sowieso een beeld is dat bij heel veel jongeren leeft terwijl dat eigenlijk niet echt het geval is.”

3.2.2 Redenen om voortijdig school te verlaten

Jongeren noemen uiteenlopende situaties en redenen die ertoe geleid hebben dat ze gestopt zijn met school. Sommige redenen hebben betrekking op de situatie op school, andere redenen die ze beschrijven hebben te maken met uitdagingen in hun persoonlijke leven. Soms zijn die uitdagingen zo groot, dat er geen ruimte en aandacht is voor school. Deze factoren hangen vaak ook met elkaar samen:

“Sowieso, meestal in mijn omgeving, de mensen die zijn gestopt met school, zien meestal het nut van school niet in. Die hebben bijvoorbeeld bepaalde privé-situaties meegemaakt of hebben een bepaalde denkwijze natuurlijk ook. Maar waardoor ze gewoon niet meer inzien van: Ja, waarom zou ik school nu nog een kans geven? Zeg maar dat ze niet echt gemotiveerd worden van bijvoorbeeld hun thuisfront en een lastige situatie hebben waardoor ze niet naar school kunnen. Ik denk dat het handig is als daarmee wat hulp wordt gegeven.”

Gebrek aan opleidingssucces:

- Door een geschil of tegenvaller op school raken jongeren hun motivatie kwijt en gaan ze met tegenzin naar school. Uiteindelijk leidt dit er toe dat ze helemaal stoppen. Situaties die jongeren hierover beschrijven zijn bijvoorbeeld het niet behalen van vakken en het niet kunnen vinden of moeten afbreken van een stage.

“Alle stageplekken die ik had gevonden werden door de school elke keer geweigerd. Dus ik was continu aan het zoeken en elke keer werd het afgekeurd. En ik snapte niet waarom. Toen zei ik, weet je wat? Ik schrijf me wel uit voor de opleiding. Ben ik weggegaan.”

- Een deel van de jongeren heeft op school veel negativiteit ervaren. Het gaat met name over negatieve oordelen die in taal en houding zichtbaar zijn voor jongeren. Hierdoor raakten zij steeds meer gedemotiveerd om naar school te komen.

“En als je de hele dag van docenten aanhoort; dit is niet goed, dat is niet goed. Dat is ook niet... de hele dag negatieve shit aanhoren. Ik heb vaak genoeg te horen gekregen van ‘ja je gaat dit jaar niet halen, je moet nu wel echt komen, je moet nu beter je best doen’. Gezeik man...”

“School wordt meestal gezien als iets positiefs. Als jij een keer met het verkeerde been uit bed stapt en je gaat naar school, je krijgt negativiteit naar je toe van de leerkracht. Kan je snel omslaan naar geen zin, bijvoorbeeld dan geen motivatie hebben.”

- Een studie komt niet altijd overeen met de verwachtingen. Als er geen alternatieve studie voorhanden is wordt de keus gemaakt om te stoppen met school.

“En ten eerste, bij de openingsdag was alles wel een beetje mooi gemaakt, om zo te zeggen. Want ik vind en vond, om zo te zeggen, muziek leuk om te doen. Ook muziek maken. En ze gaven mij een bepaald idee dat het via daar, zeg maar, beter zou gaan. Qua mixen en geluid, bepaalde geluiden, structuur erin maken. En eenmaal met de opleiding begonnen, was dat eigenlijk een heel ander verhaal. Dus toen ben ik eigenlijk heel snel gestopt.”

- Extra onderwijsuitdagingen door het hebben van (bijvoorbeeld) autisme. Voor een jongere was het daardoor bijvoorbeeld lastig om een stage te volbrengen.

“Dus ja, als we misschien wat eerder erachter waren gekomen van, oké, misschien moeten we een stageplek vinden die wat meer autismevriendelijk is, waar ze het niet erg vinden om een stagiaire te hebben die autisme heeft. Misschien dat ik dan niet zo gedemotiveerd was geraakt, zo verdrietig dat ik uiteindelijk gestopt was met die opleiding.”

- Sommige jongeren hebben twijfels aan de meerwaarde van een diploma. Zij menen dat werkervaring belangrijker is en dat je er zonder diploma ook wel komt.

“En op een gegeven moment, toen ik de sales in ging, zag ik ook dat het op een heel andere manier kon. Dat ik bedragen zag die ik bij wijze van als geluidstechnicus niet zou kunnen verwachten maandelijks. Dus ja, toen ging het stukje in mijn gedachte van waarom zou ik dan school volgen?”

Redenen die met de persoonlijke situatie samen hangen:

- Geld verdienen had meer prioriteit om meer stabiliteit in het leven te bieden.

“Maar ik kreeg sowieso al bijna geen studiefinanciering. Tenminste niet genoeg om rond te komen. Dat was bij mij ook een punt van, waarom ga ik naar school als ik sowieso niet kan rondkomen?”

- Het krijgen van een kind is een reden om te stoppen met de opleiding: hierdoor verplaatst de prioriteit van een opleiding volgen naar het kind.

“En toen hebben we besloten dat ik sowieso een tussenjaar zou nemen om gewoon te focussen op mijn kind en het moeder zijn en alles. Want daarna zouden we verder kijken.”

- Bij sommige jongeren spelen mentale problemen die het lastig maken om naar school te gaan of te blijven volhouden. De schoolse omgeving kan mentale problematiek verergeren, of niet de juiste omgeving zijn om aan deze mentale problemen te werken.

"Die stage had me zo onzeker gemaakt en alles, dat het zelfs blijkbaar nog erger is geworden met mijn PTSS. Ik kon het niet meer onderdrukken. Dus iedere keer als ik opnieuw begon aan een opleiding, ging ik of huilen, of braken, trillen, zo. Of kreeg ik moeite met het ademen."

3.3 Behoeften van voortijdig schoolverlaters

3.3.1 Basisbehoefte: positieve en helpende bejegening

In de focusgroepen en interviews is jongeren gevraagd naar hun behoeften ten opzichte van de ondersteuning van het Jongerenpunt. Hun antwoorden hierop zijn soms echter meer algemene behoeften die te maken hebben met *hoe* ze bejegend en geholpen willen worden.

Zo wordt er veel gesproken over de manier waarop een professional met jongeren om zou moeten gaan, vooral het creëren van een vertrouwensband en het helpen motiveren om naar school te gaan komt veel terug. Voor het ontwikkelen van vertrouwen is respect en begrip nodig, de professional moet goed kunnen luisteren en de persoon écht leren kennen volgens de jongeren. Verder zou iemand die zelf ervaring heeft met de problematiek van de jongeren als specialist kunnen werken.

"Het moment dat er iemand tegenover je staat die niet weet wat jij hebt meegemaakt, dan merk je dat iemand geen respect voor jou heeft om jou alsnog advies te geven dat jou voor de rest van je leven beperkt."

Een ander onderwerp dat veel besproken is heeft betrekking op de school; een gepersonaliseerd, sneller te doorlopen traject zou kunnen helpen om tegelijkertijd te werken en naar school te gaan. Dit zal volgens de jongeren voor minder uitval ten gevolge van geldproblemen zorgen. Flexibiliteit en begrip vanuit de school helpt bij motivatie om naar school te gaan. Daarnaast zou subsidie om opleidingen te volgen ditzelfde effect teweeg kunnen brengen.

"Als iemand andere verantwoordelijkheden heeft en alleen maar bezig is met het werken, dan zit hij zeg maar in de sleur van het werken. Dan heeft hij geen tijd om ook nog in de boeken te duiken."

3.3.2 Met maatwerk inspelen op de diversiteit aan behoeften

De behoeften van jongeren naar het Jongerenpunt toe lopen erg uiteen en zijn afhankelijk van de redenen waardoor voortijdig school is verlaten. Zo is er behoefte aan mentale hulp om trauma's te verwerken of individuele hulp, steun of begeleiding op de langere termijn. Andere jongeren vragen juist om meer praktische ondersteuning zoals en hulp bij het inschrijven bij een opleiding of het aanvragen van subsidies en toeslagen. Verder is er vraag naar begeleiding bij het zoeken van werk, waaronder bijvoorbeeld met solliciteren of het schrijven van een C.V. Voor veel jongeren is financiële hulp belangrijk, in de vorm van een startbudget of studiefinanciering, maar ze noemen ook ondersteuning bij het maken van een financieel plan. Sommige jongeren hebben behoefte aan het uitbreiden van hun netwerk om hun kansen op werk of stage te vergroten, zij opperen dat het Jongerenpunt een mogelijkheid zou kunnen creëren om hen te laten netwerken met diverse bedrijven.

Overkoepelend benadrukken de jongeren vooral persoonlijke begeleiding, toegespitst op begrip voor hun eigen verhaal en individuele behoeften.

"Hij belt me elke dag wakker; kom naar school toe. Ja man, anders zou ik er niet zijn."

De jongeren geven aan dat ze het fijn vinden als er iemand met ze meekijkt, waarbij ze gebruik maken van één kennisbron die hen met allerlei zaken zou kunnen helpen.

"Ik denk gewoon dat ze iemand nodig hebben die met ze meekijkt van, oké, wat voor opleiding past echt bij jou? Wat vind je echt leuk om te doen? Zodat ze dan ook met meer plezier naar die opleiding gaan."

3.4 Het aanbod van het Jongerenpunt

3.4.1 Mening over het aanbod van het Jongerenpunt

We hebben zowel aan jongeren met als zonder ervaring met het Jongerenpunt gevraagd wat zij vinden van het aanbod van de dienstverlening van het Jongerenpunt.

Jongeren die bekend zijn met het Jongerenpunt hebben ondersteuning gekregen in de vorm van:

- Oriëntatie op passend werk
- Voorbereiding dak- en thuislozen
- Jobcenter
- Individuele bemiddeling naar werk/school
- Jobcoaching VSV
- Hulp bij het aanvragen van uitkering en briefadres
- Jongeren Schuldenvrije Start

Zij zijn overwegend positief over wat dit voor hen heeft betekend. Zo hebben zij een baan gevonden, hebben ze minder schulden, hebben ze een opleiding opgepakt en ervaren ze minder stress en mentale problemen.

Voor jongeren is de manier waarop ze bejegend worden en hoe het contact is met het Jongerenpunt heel belangrijk. Enkele voorbeelden van positieve ervaringen met bejegening door het Jongerenpunt:

- Persoonlijke aandacht – er werd goed naar het individu gekeken.
- Coaches voelen goed aan wat iemand wel en niet zelf kan. Er is een goede balans tussen zelf dingen laten doen en inspringen daar waar nodig is.
- Het gevoel hebben dat iemand naast je staat en niet tegenover.
- Af en toe contact opnemen over hoe het gaat bij nieuwe baan.

Jongeren die al langere tijd ervaring hebben met het Jongerenpunt merken dat er de afgelopen jaren een verbetering bemerkt in de bejegening: ze voelen zich meer begrepen en gesteund.

"Ik merk meer begrip. Ik merk meer geduld. Ik merk meer steun. Dat moet ik ook eerlijk toegeven. Dat was in 2018. Ik zit al heel lang in het Jongerenpunt. Sinds 2018 dus ik kan het één en ander vertellen. Toen was er helemaal geen steun. Je merkte ook dat er heel weinig respect was. In de zin van praten. De manier van praten. De manier van non-verbale taal, dus de lichaamstaal. Maar nu merk ik dat dat heel erg veranderd is."

Er worden meer vragen gesteld. Ze zijn goed bezig, vind ik."

3.4.2 Randvoorwaarden voor een succesvol aanbod

Ook jongeren die nog geen ervaring hebben met het Jongerenpunt staan positief tegenover het aanbod. Zij zien het belang van de verschillende onderdelen en kunnen zich voorstellen dat jongeren die voortijdig met school stoppen hier ondersteuning bij kunnen gebruiken. Of het Jongerenpunt daadwerkelijk iets voor een jongere kan betekenen, hangt voor hen echter van meer dan alleen een divers aanbod. Uit de gesprekken met jongeren kunnen we een aantal randvoorwaarden destilleren die belangrijk zijn voor het al dan niet slagen van het ondersteuningsaanbod. In deze paragraaf worden deze voorwaarden uitgewerkt.

1 Kies voor aanbod dat passend is bij de situatie

Jongeren die voortijdig stoppen met school ervaren vaak op meerdere vlakken in hun leven uitdagingen en/of problemen. Het is van belang dat de ondersteuning van het Jongerenpunt aansluit op datgene wat voor de jongere op dat moment het meest urgent is. Jongeren geven duidelijk aan dat onderwijs in hun leven niet altijd prioriteit heeft, met name wanneer er ook nog andere dingen aan de hand zijn. Kijk goed naar het individu en de hulpvraag die diegene heeft (uitgesproken of nog onuitgesproken) en sluit daar zoveel mogelijk bij aan.

"Waar sta ik, wat kan ik en wat wil ik, zijn echt vragen waar ik pas over na kan denken als ik een beetje in een stabiele situatie zit. Anders heeft het echt geen zin hoor.." – jongere refereert hier naar 'Oriëntatie passend werk'.

2 Verwijs door naar passender aanbod

Het kan zijn dat een jongere beter geholpen kan worden door een andere partij dan het Jongerenpunt. Jongeren vinden het belangrijk dat zij dan niet afgewezen worden, maar dat zij ondersteund worden bij hun doorverwijzing. Hun weg vinden in al het hulp- en ondersteuningsaanbod in Amsterdam is al ingewikkeld genoeg.

"Ik ben heel lang bij de gemeente geweest. Ik heb een lichte vorm van autisme. Die hebben mij op een gegeven moment verwezen naar het Jongerenpunt. Samen met hen hebben we gekeken: wat wil ik doen en welke organisatie past bij mij die mij kan helpen? Die gespecificeerd is in autisme en andere beperkingen. En toen ben ik bij CareHouse terecht gekomen."

"Er zijn heel veel jongeren die trauma's hebben. En die niet uit zichzelf naar therapie gaan. Of die dat doen. En als een Jongerenpunt daarin kan helpen om hen te begeleiden. Door te zorgen dat ze uiteindelijk toch in therapie terechtkomen. Of iemand hebben die hen daarmee kan helpen. Dan zal dat ook veel beter zijn."

3 Bied tijdig en snel hulp

Voor jongeren is het belangrijk om vaart te houden in het proces van hulp vragen tot het moment dat de hulp ook daadwerkelijk van start gaat. Wachten roept weerstand op en gevoelens zoals: je niet serieus genomen voelen en gedemotiveerd raken. Daarnaast hebben jongeren niet altijd de mogelijkheid om af te wachten.

“Voor iemand zonder dak boven z’n hoofd is een paar dagen wachten op een reactie al veel te lang.”

Hierbij speelt mee dat bij sommige problemen waarbij jongeren hulp/ ondersteuning van het Jongerenpunt nodig kan hebben vaak een voorgeschiedenis hebben: tegen de tijd dat ze door de toegenomen druk om oplossingen te vinden op zoek gaan naar hulp of ondersteuning is de urgentie hoog, en is het belang van snelheid groot. Jongeren geven aan niet elke keer hun persoonlijke geschiedenis opnieuw te willen vertellen en mede hierdoor langer op nodige hulp moeten wachten.

Voorbeelden die jongeren noemen waarop ze moesten wachten:

- Vier dagen wachten op een voorstel voor een eerste afspraak.
- Wachten op een reactie / actie van de Jobcoach en dan niks meer horen.
- Na een aantal afspraken nog steeds niet het gevoel hebben dat ze je kunnen helpen.
- Wachten op een nieuwe medewerker nadat er iemand weg ging.

“Gewoon dat het wat sneller is. Want ik moest echt drie afspraken hebben voor één probleem. En dat is best wel lang. Dat is misschien drie weken lang wachten. Ook ben je nog niet zeker of je goed terecht komt. En het is nieuw, dus je weet niet of je die mensen kan vertrouwen. Of dat je weer iemand anders gaat spreken.”

4 Positieve bejegening en herstel van vertrouwen

Een deel van de jongeren is wantrouwig richting nieuwe professionals. Dit wantrouwen komt voort uit ervaringen met professionals uit het verleden (zoals onderwijzers, hulpverleners, politie) waarin ze niet op een fijne manier zijn begeleid of geholpen. Het vertrouwen in professionals en of zij het beste met jou voor hebben is daarmee beschadigd. Er moet eerst herstel in vertrouwen plaatsvinden, voordat deze jongeren zich openstellen om stappen te zetten om bijvoorbeeld terug naar school te gaan.

Voor jongeren is de manier waarop ze bejegend worden en hoe het contact is met het Jongerenpunt heel belangrijk. Het is één van de dingen waarover ze zich het meest uitspreken. Jongeren hebben behoefte aan iemand die hun situatie begrijpt, die van aanpakken weet en een positieve houding heeft, die kennis heeft van zaken en die ook iets voor elkaar kan krijgen.

“Als ik naar zo’n kantoor ga, ik sta om 9 uur in de ochtend op uit mijn eigen tijd, en ik ga naar een persoon die tegen mij zegt “ik begrijp je” maar diegene ziet er niet uit alsof hij mij begrijpt, ben ik al met 80% in niveau naar beneden gegaan. In de zin van, ik stel mezelf allereerst niet open. Als ik mezelf niet openstel, kan ik niet de juiste vragen stellen en kunnen niet de juiste vragen worden gesteld aan mij. Dus, je weet toch, we dweilen met de kraan open.”

Versillende jongeren vinden het belangrijk dat iemand die bij het Jongerenpunt werkt ook uit eigen ervaring kan putten om goed te kunnen helpen en te begrijpen wat er aan de hand is.

“Als je nou mensen met ook zo’n verleden inzet, dat hoeven niet jongeren te zijn, kunnen ook volwassenen zijn, maar wel die dat zelf ook hebben meegemaakt. Als je dat nou ook gewoon inzet binnen het Jongerenpunt.”

“Dat je functies vrijmaakt voor mensen die alleen met die achtergronden dat kunnen doen. Waarbij je niet een diploma nodig hebt, maar echt puur ervaring. Misschien is het wel grappig: hoe meer incidenten en delicten je in het verleden hebt gepleegd, dat moet je zien als skills.”

3.4.3 Minder positieve ervaringen met het aanbod van het Jongerenpunt

Een aantal jongeren vertelt een minder positieve ervaring te hebben gehad met het Jongerenpunt. Een jongere vertelt bijvoorbeeld dat hij contact heeft opgenomen met het Jongerenpunt, maar dat hem toen verteld werd ‘dat hij geen hulp nodig had, omdat hij genoeg verdiende’. Deze jongere heeft opgehangen en het daar toen bij gelaten. Andere ervaringen gingen om een te lange wachttijd, of dat de ondersteuning niet paste bij de persoonlijke situatie/behoefte.

Daarnaast deden jongeren enkele suggesties als aanvulling op het huidige aanbod, namelijk:

- Beter doorverwijzen en begeleiden naar andere deskundigen of specialisten
- Preventieve voorlichting geven over het belang van een opleiding en diploma:
Verschillende jongeren geven aan dat zij hebt idee hebben dat niet iedereen in hun omgeving begrijpt wat het belang is van een diploma en welke kansen je daarmee voor jezelf creëert. Zij vinden het daarom belangrijk dat daar preventief aandacht voor is. Het is daarbij wel van belang dat het verder gaat dan ‘het is gewoon heel belangrijk’. Maak het concreet en kom met bewijzen.
- Meer mogelijkheden bieden tot een praktische mbo-opleiding: werk en opleiding tegelijkertijd.

3.5 Informatie en communicatie over het Jongerenpunt

3.5.1 Benodigde informatie

Niet alle jongeren die we spraken in dit onderzoek waren op de hoogte van wat het Jongerenpunt precies is en doet. De vragen die jongeren met name beantwoord willen hebben zijn: waarmee kunnen ze mij helpen en op welke manier?

Voordat jongeren het Jongerenpunt benaderen of besluiten dat ze door het Jongerenpunt geholpen willen worden, moeten zij vaak eerst een drempel over. Het is tenslotte best spannend om hulp te krijgen van een organisatie die je nog niet kent. Het zou jongeren helpen als zij een beetje gerustgesteld kunnen worden met behulp van de volgende informatie:

- Voorbeelden van jongeren in dezelfde situatie als zij die goed geholpen zijn door het Jongerenpunt. Jongeren willen ‘bewijs’ zien dat het daadwerkelijk zin heeft om ondersteuning te vragen en te krijgen van het Jongerenpunt.

“Het traject van voorgaande jaren laten zien, en de uitkomsten ook laten zien. Als je bijvoorbeeld ziet dat die jongeren allemaal gewoon een diploma hebben gehaald en ze hebben allemaal alles ingehaald. Natuurlijk ga je dan denken ja, maar als je helemaal geen bewijzen hebt is het eigenlijk een soort van gokken.”

- Inzicht in hoe het Jongerenpunt omgaat met jongeren: wat is de visie van het Jongerenpunt op voortijdig schoolverlaters, hoe gaan ze met je aan de slag?

“Ik wil dat andere jongeren weten dat ze veel persoonlijke aandacht hebben, en dat ze met je mee denken en meehelpen totdat het is gelukt.”

- Wie je gaat helpen

Het is volgens jongeren aan het Jongerenpunt om te laten zien: ‘ik ga op een gelijkwaardige manier met jou om en samen gaan we ergens aan werken.’ Een aantal keer is de voorkeur uitgesproken voor begeleiding door een jong iemand met ervaringskennis: Iemand die begrijpt waar een jongere doorheen gaat en niet alleen alles ‘alleen maar uit boekjes heeft geleerd’. Jongeren willen graag weten wie hen gaat helpen, en wat voor ervaring diegene heeft.

“Zodra iemand 1x een workshop komt houden zijn we niet gelijk verkocht zeg maar. Maar deze begeleider [de jongerenwerker, red.] kennen we al super lang, dus ze moeten status opbouwen. Je moet diegene wel vertrouwen om iets met hem te gaan doen. Ik ga niet iemand vertellen dat ik schulden heb als ik diegene helemaal niet ken.”

3.5.2 Informatiekanalen

Via welke kanalen bereikt informatie over het Jongerenpunt jongeren het beste? Op deze vraag kwamen twee antwoorden relatief vaak ter sprake, namelijk: sociale media en plekken waar veel jongeren zijn, zoals scholen, jongerencentra en festivals. Veel jongeren zijn dagelijks op sociale media te vinden, zoals TikTok en Instagram. Advertenties of andere content over het Jongerenpunt weten hen dan zo te bereiken. Jongeren vertellen dat zij een druk leven hebben, met (in principe) school, werk, een sociaal leven. De meerwaarde van informatie over het Jongerenpunt die te verkrijgen is op plekken waar ze toch al zijn, is heel helpend.

“Ik wil niet school, werk, privéleven hebben. En dan ook nog workshops hebben om mezelf klaar te stomen voor het leven erna. Gewoon nog een vierde aspect erbij. Tenzij de partij komt naar school toe en bijvoorbeeld op school een workshop geeft. Dan vind ik het helemaal prima.”

“Maar ook misschien kantoortjes in de wijk, dat de jongens laagdrempelig naar binnen kunnen als ze ergens tegenaan lopen. Zoals hier, maar dat kan misschien in meerdere wijken. Er moeten dus meer jeugd buurtkamers komen.”

Enkele andere opties die genoemd werden zijn via uitzendbureaus zoals Young Capital, via ouders, of een kraampje in de openbare ruimte. Jongeren willen absoluut niet dat er mensen naar hun huis komen. Dat is stressvol, voor zowel de jongere als de ouders.

Eén jongere vat het kort en krachtig samen:

“Marketing is belangrijk, resultaten tonen, alles op de juiste plek doen waar jongeren ook aanwezig zijn. Weten waar ze jongeren kunnen bereiken, zoveel mogelijk social media, dan is 90% al goed denk ik.”

3.5.3 Boodschapper van de informatie

Jongeren zijn duidelijk over de plekken waar zij informatie willen krijgen over het Jongerenpunt. Maar wie moet die informatie dan geven en hoe moet het eruit zien?

Invloedrijke/ bekende mensen

Wanneer je jongeren wilt bereiken helpt het volgens hen om gebruik te maken van invloedrijke en bekende mensen uit de stad of buurt. Dit kunnen bekende Amsterdamse influencers zijn op sociale media, zoals Defano Holwijn. Maar het kunnen ook bekende figuren zijn uit een stadsdeel of buurt, zoals een jongerenwerker, populaire jongere of een eigenaar van een sportclub die iedereen kent. Zij kennen veel mensen, hebben een bepaalde mate van aanzien en dus zullen jongeren eerder naar hun luisteren als zij iets onder de aandacht brengen.

“Je moet meer externe partijen bij betrekken. In plaats van alleen maar vanuit het Jongerenpunt de jongeren op te zoeken. Je moet met een aanbod komen samen met externe partijen.”

Als je een Marieke uitnodigt om Amsterdamse jongeren te overtuigen om naar een bijeenkomst te komen, dan komen er van de tachtig mensen vijf. Als je een Kamikaze [bekende Amsterdamse influencer, red.] neerzet en die plaatst het op zijn social media dan combineer je dat ook gelijk. Dan krijg je er vijftien. Omdat hij een tussenpersoon is: zorg voor tussenpersonen.

“Voor hier in Nieuw-West, ik denk wel dat je bij de kickboks school iemand vindt. Sportscholen, kickboks scholen. Ik denk dat je daar al echt de mensen vindt die je nodig zou hebben als tussenpersoon.”

Voorbeeldfiguren

Voor jongeren is het belangrijk om te zien dat je situatie kan veranderen als je andere keuzes maakt, als je hulp vraagt of als je je ergens voor inzet. Voorbeelden hiervan kunnen hen helpen om de stap te zetten om naar het Jongerenpunt te stappen. Het mogen voorbeelden zijn van jongeren die goed geholpen zijn door het Jongerenpunt, maar ook voorbeelden van volwassenen die door het (later) afronden van een opleiding toch weer op het goede pad zijn gekomen of jonge ouders die met behulp van het Jongerenpunt het ouderschap en een opleiding goed kunnen combineren.

“Je kan het ook zien als een domino-effect; zodra één iemand het regelt met werk en hij is trots met de service dan zal hij het ook weer doorgeven aan z'n maatje. Die zal ook geïnteresseerd zijn en zo blijft het rondje draaien.”

Professionals van het Jongerenpunt

‘Jongerenpunter’ (zoals professionals van het Jongerenpunt werden genoemd tijdens een focusgroep) zijn het visitekaartje van het Jongerenpunt. Het is daarom belangrijk dat aansprekende mensen zijn (goed voor bijvoorbeeld een groep of camera), dat ze een open en positieve houding hebben en dat ze verstand hebben van zaken; zowel van de leefwereld van jongeren als van alle mogelijk opties om ergens bij te ondersteunen.

Als het Jongerenpunt besluit om meer zichtbaar te worden op sociale media dan werken korte filmpjes het beste. Dat kunnen informatieve filmpjes zijn, maar ook ervaringsverhalen van andere jongeren. Ook stelt iemand voor om mee te gaan met trends op TikTok, dus dat je ook prima een TikTok-dansje met informatie over het Jongerenpunt kan combineren.

Met name op plekken waar veel jongeren zijn, kan het Jongerenpunt informatie geven door middel van workshops of een ander leuke activiteit. Enkele ideeën die genoemd worden:

- Geef een boeiende workshop op scholen, waar je én iets aan hebt én je leert over het Jongerenpunt
- Maak een leuk 'pauze-programma' met een bekend persoon op een school. Trek op een leuke manier de aandacht en geef tegelijkertijd informatie over het Jongerenpunt.
- Kom eens langs in een jongerencentrum en vertel daar op een vrijblijvende en ontspannen manier iets over het Jongerenpunt.

Over één ding is het grootste deel van de jongeren heel duidelijk: brieven worden niet gelezen en heeft dus weinig zin.

"Een brief wordt vaak gezien als iets zakelijks wat je krijgt. Je krijgt ook boetes thuisgestuurd doormiddel van een brief, noem maar op."

3.5.4 Bereikbaarheid Jongerenpunt

De meningen over hoe je het prettigst contact kan opnemen met het Jongerenpunt verschillen van elkaar. Het lijkt daarom zinvol om op verschillende manieren benaderbaar en bereikbaar te zijn. Voor de een is bellen een prima optie, terwijl de ander dat heel spannend vindt en liever een bericht stuurt via Whatsapp. En weer anderen lopen liefst ergens naar binnen als ze een vraag hebben. Een jongere noemt ook nog dat de drempel lager gemaakt kan worden door er duidelijk bij te zetten met wie je contact opneemt, met een naam en foto erbij bijvoorbeeld.

4 Reflecties, conclusies en adviezen van de doelgroep zelf

Negen jongeren die hebben deelgenomen aan een interview of focusgroep waren vervolgens ook aanwezig bij een duidingssessie. In deze sessie legde Stichting Alexander de geordende en gegroepede resultaten aan hen voor, en konden zij hierop reageren, aanvullen, aanscherpen en conclusies en adviezen formuleren. Bij deze sessie waren tevens een beleidsmedewerker van de Gemeente Amsterdam en twee jongerenwerkers aanwezig.

4.1 Reflecties op de uitkomsten

De aanwezige jongeren herkennen zich en hun *peers* in de uitkomsten zoals deze in hoofdstuk vier staan beschreven. Ze geven de volgende aanvullingen en aanscherpingen:

4.1.1 Context van de levens van de jongeren

De situaties waar de doelgroep van het Jongerenpunt mee te maken (kunnen) hebben, vragen soms om specifieke expertise die het Jongerenpunt niet in huis heeft. In veel gevallen is terugkeer naar school of toeleiding naar werk niet de grootste prioriteit, en is er eerst andere hulp nodig. Het Jongerenpunt moet daarom snel specialistische hulp kunnen inschakelen als dat nodig is, en een groot netwerk hebben van samenwerkingspartners waarmee samenwerking snel gerealiseerd is als dat nodig blijkt.

Het valt de jongeren tijdens de duidingssessie op dat veel jongeren stoppen met school vanwege motivatiegebrek, of omdat de opleiding niet past bij hun behoeften of capaciteiten. Enerzijds denken de jongeren dat het daarom nodig is dat er betere informatie komt over opleidingen, en jongeren beter begeleid moeten worden naar een opleiding die bij ze past. Dit zal uitval in de toekomst voorkomen. Anderzijds passen veel jongeren niet in het schoolsysteem. Dit kan komen door een beperking, een trauma, een stoornis of omdat ze veel moeite hebben met (schools) leren of leren volgens de gebruikelijke didactiek op scholen. Deze jongeren willen wel graag een diploma behalen, maar ze raken gedemotiveerd door de eisen vanuit school waar ze niet aan kunnen voldoen; door het gebrek aan ondersteuning en meedenken vanuit het onderwijs vallen ze vervolgens uit. De manier waarop het onderwijs momenteel georganiseerd wordt is te rigide, deze groep jongeren heeft behoefte aan meer flexibiliteit vanuit het onderwijs zodat zij - via een aangepaste route wellicht- alsnog kunnen leren en hun diploma kunnen behalen.

Belangrijkste sleutelfiguren voor het Jongerenpunt zijn de contacten op scholen. Zij kunnen jongeren preventief doorverwijzen naar het Jongerenpunt zodat zij mee kunnen denken over wat ervoor nodig is om op school te blijven. De jongeren merken hierbij op dat jongeren zich wellicht schamen voor hun contact met het Jongerenpunt, met name als dit contact voor de omgeving ook zichtbaar is. Normaliseren en vertrouwen creëren, waarbij wordt tegemoet gekomen aan de behoefte aan privacy of mogelijkheden tot afgeschermd contact, is daarom een belangrijke voorwaarde voor succesvol opereren en effectief bereik van jongeren op en met scholen.

4.1.2 Voortijdig schoolverlaten

Jongeren zien voortijdig schoolverlaten vaak niet als een probleem omdat het dit ook niet is op de korte termijn. Ze kunnen immers een baantje vinden en geld verdienen. Op de lange termijn kan het echter voor problemen zorgen omdat het lastiger wordt om aan werk te komen of aan het werk te blijven zonder diploma. De meeste jongeren denken echter niet uit zichzelf na over de lange termijn, menen de jongeren tijdens de duidingssessie. De indruk daarbij is dat ze niet anders kunnen; dit betekent dat stoppen met school niet op zichzelf een oplossing is, maar dat het een consequentie is van de prioriteit die ze geven aan het oplossen van een andere, urgentere problemen die nu spelen. In vergelijking met die problemen lijkt het stoppen met school een kleiner probleem (in ieder geval voor de korte termijn). Door jongeren te helpen met de problemen die voor hen belangrijker zijn, zal er later weer ruimte komen voor een terugkeer naar school of toeleiding naar passend werk.

Het Jongerenpunt zou de gevolgen van voortijdig schoolverlaten inzichtelijker moeten maken, en waarschuwen voor deze gevolgen. De jongeren adviseren om hier verschillende voorbeeldcasussen bij te gebruiken waar jongeren hun eigen situatie in kunnen herkennen: 'iemand die het zelf heeft meegemaakt'. Daarnaast is het belangrijk dat degene die deze boodschap overbrengt aan jongeren, gerespecteerd en geaccepteerd en vertrouwd wordt door de jongeren.

4.1.3 Ondersteuningsbehoeften

Dit zijn de belangrijkste ondersteuningsbehoeften en randvoorwaarden voor ondersteuning:

Maatwerk en thuissituatie centraal

Ondersteuningsbehoeften zijn voor alle jongeren anders. Maatwerk is daarom vereist. De thuissituatie dient echter het uitgangspunt te zijn om mee te starten: heeft de jongere voldoende focus om zich te richten op school of moeten er eerst andere problemen opgelost worden? Jongeren hebben daarbij liefst één contactpersoon vanuit het Jongerenpunt die hen begeleidt en doorstuurt als dat nodig is.

Urgentie onderkennen en snel hulp inzetten

Op het moment dat jongeren in contact komen met het Jongerenpunt is de urgentie van hun problematiek vaak al erg groot. Ze hebben lang gewacht om hulp te zoeken. Er dient daarom snel gehandeld te worden. Jongeren zien dan ook snel effect van de hulp van het Jongerenpunt en dat geeft vertrouwen. Hierbij helpt het als de jongere niet steeds opnieuw zijn verhaal hoeft te vertellen, maar dat er gelijk concrete acties ingezet worden. Hiermee kunnen crises voorkomen worden en voelt de jongere zich geholpen en gesteund.

Netwerken

Aanvullend op de behoeften die tijdens de focusgroepen en interviews aan bod zijn gekomen noemen de jongeren in de duidingssessie ook de behoefte aan het vergroten van hun netwerk. Zo zou het Jongerenpunt kunnen helpen bij contacten vinden voor stages of werk. Dit kan individueel, maar wellicht kan het Jongerenpunt ook netwerkmomenten organiseren waarin jongeren contacten kunnen leggen met organisaties, scholen en potentiële werkgevers/ stageorganisaties om hiermee kansen voor zichzelf te creëren.

Individuele coaching

Aanvullend op het huidige aanbod zou een deel individuele coaching waardevol zijn. Jongeren denken aan coaching op het gebied van talentontwikkeling, mentale coaching of sociale coaching. Voor sommige jongeren zijn de groepscoachingsactiviteiten minder geschikt.

4.1.4 Communicatie

Als het gaat om communicatie vanuit het Jongerenpunt is het van belang dat deze transparant is, en dat er geen verwachtingen geschept worden die de jongerencoach niet waar kan maken.

4.2 Conclusies en adviezen van jongeren

Terugkerend naar de hoofdvragen van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

4.2.1 Hoe kan het Jongerenpunt voortijdig schoolverlaters (beter) bereiken?

Het Jongerenpunt kan de aansluiting zoeken bij de leefdomeinen waar jongeren zich al in bevinden. Jongeren noemen hierbij het onderwijs als belangrijke partner voor het Jongerenpunt. Scholen kunnen het Jongerenpunt inschakelen als er leerlingen dreigen uit te vallen. Aanwezigheid en zichtbaarheid van het Jongerenpunt op scholen zal de drempel tot contact verlagen. Ook kan het Jongerenpunt -zoals nu al op enkele scholen gebeurt- jongeren van wie de school vreest dat ze uit gaan vallen spreken en begeleiden. Jongeren adviseren om hierbij wel rekening te houden met de behoefte aan privacy of afscherming van het contact met Jongerenpunters, zodat schaamtegevoelens als gevolg van zichtbaar contact geen belemmering hoeft te vormen voor het opzoeken van het Jongerenpunt.

Naast het onderwijs noemen jongeren het jongerenwerk als logische partner voor het Jongerenpunt. Veel jongeren hebben een goede band en een vertrouwensrelatie met hun jongerenwerker, en die vertrouwensrelatie zorgt ervoor dat ze informatie en advies aannemen. Het Jongerenpunt kan leren van, maar ook gebruik maken van deze vertrouwensrelatie. Jongerenwerkers kunnen jongeren over wie ze zich zorgen maken in contact brengen met het Jongerenpunt, en het Jongerenpunt kan langskomen bij het jongerenwerk om zichtbaarder te worden.

Tenslotte noemen de jongeren belangrijke of beroemde mensen uit de buurt als strategische partners. Influencers, sportscholen, beroemdheden zijn allemaal mogelijkheden om een groter publiek te bereiken, helemaal in combinatie met het gebruik van social media.

Randvoorwaarden voor het (beter) bereiken van jongeren zijn een positieve bejegening en benadering, oprecht begrip voor de situatie, transparantie over wat het Jongerenpunt kan betekenen en inzicht in de effectiviteit van de hulp van het Jongerenpunt. Positieve ervaringen van jongeren die goed zijn geholpen door het Jongerenpunt in beeld brengen zijn volgens de jongeren noodzakelijk voor twijfelende of afwachtende jongeren om het aanbod serieus te nemen. Maak daarom zowel in de ondersteuning vanuit het Jongerenpunt als in de communicatie uitingen daarom gebruik van ambassadeurs en ervaringsdeskundigen.

4.2.2 Wat vinden jongeren van het aanbod van het Jongerenpunt voor voortijdig schoolverlaters?

Jongeren vinden het aanbod goed, omdat het zich richt op verschillende problematieken die ten grondslag kunnen liggen aan voortijdig schoolverlaten. Of het aanbod werkelijk effectief is hangt af van of het juiste aanbod in de juiste situatie wordt ingezet. Jongeren vinden het ook belangrijk dat het Jongerenpunt specialistische hulp inschakelt als het aanbod van het Jongerenpunt niet aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de jongere. Daarnaast valt of staat de effectiviteit met de bejegening van de jongerencoach. Een positieve benadering en begrip voor de situatie is van groot belang. Tenslotte vinden jongeren het van belang dat de ondersteuning snel op gang komt.

4.2.3 Welke aanvullende (ondersteunings-)behoeften hebben voortijdig schoolverlaters?

Jongeren vinden het huidige aanbod over het algemeen prima en passend, en hebben daarom slechts enkele aanvullende wensen. Aanvullend op het huidige aanbod noemen jongeren de mogelijkheid tot individuele coaching en mogelijkheden om hun netwerk uit te breiden en hun kansen te vergroten. Verder is het de vraag of het Jongerenpunt een rol kan spelen in de gevraagde flexibilisering van het onderwijs: sommige jongeren hebben behoefte aan een aangepast leertraject om een diploma te behalen en hebben ondersteuning nodig bij het voor elkaar krijgen hiervan.

5 Beschouwing van de onderzoekers

In dit onderzoek stonden perspectieven, meningen en wensen van (huidige, mogelijk toekomstige en ex-) voortijdig schoolverlaters met betrekking tot het Jongerenpunt Amsterdam centraal. Het resultaat laat een rijk en interessant beeld zien van de levens van jongeren, de problemen en complicaties die ze daarin tegenkomen, maar ook van de perspectieven die ze hebben ten aanzien van hun leefwereld, hun problemen die leiden tot voortijdig schoolverlaten en hoe ze geholpen willen en kunnen worden. Dit heeft geleid tot een aantal conclusies en aanbevelingen vanuit de doelgroep zelf waarvan we pleiten dat het Jongerenpunt deze ter harte neemt.

Aanvullend willen wij als onderzoekers enkele observaties en reflecties die ons zijn opgevallen meegeven aan het Jongerenpunt. Hiermee hopen we recht te doen aan de complexiteit en ingewikkeldheid van het speelveld waarin het Jongerenpunt zich begeeft. Veel van de oplossingsrichtingen vragen om een netwerkaanpak, en een gedegen samenwerking met alle betrokken actoren rondom jongeren, zoals hulpverlening, onderwijs en jongerenwerk.

Moeilijk bereikbare jongeren

De werving van deelnemers aan dit onderzoek verliep moeizaam. Een breed verspreide flyer en een riant vergoeding leidden er niet toe dat jongeren zich massaal opgaven. Dit was op zich niet verrassend; het Jongerenpunt heeft dit onderzoek deels geïnitieerd om moeilijk bereikbare jongeren beter te vinden en te helpen. Wat werkte wel? Gebruik maken van sleutelfiguren (jongerenwerk, jobcoaches) en aansluiten bij bijeenkomsten waar de doelgroep aanwezig was. Echter, hiermee hebben we mogelijk alleen de doelgroep bereikt die al relatief goed in beeld is bij de gemeente. De jongeren die het Jongerenpunt niet bereikt en die ook niet in beeld zijn bij het jongerenwerk, zijn slechts beperkt bereikt met dit onderzoek. Wellicht dat de aanbevelingen uit hoofdstuk 5 kunnen helpen bij het bereiken van deze moeilijk bereikbare groep, maar er dient continue aandacht te blijven voor het zoeken naar zichtbaarheid en connectie met deze groep. Sleutelfiguren uit hun directe omgeving (met een vertrouwensband met de jongere) zouden, net als bij de werving voor dit onderzoek, een belangrijke toegangspoort kunnen zijn en vragen van het Jongerenpunt om de communicatie (ook) op deze sleutelfiguren te richten en te netwerken.

Problemen versus oplossingen

De moeilijk bereikbare jongeren waar het Jongerenpunt mee te maken heeft zitten vaak in situaties en patronen die ze zelf niet altijd herkennen of begrijpen, en zonder extra steun niet kunnen doorbreken. Daarbij zien we dat jongeren zich vaak focussen op de korte termijn, en (nog) niet in staat zijn om naar de lange termijn te kijken. Een denk- en reactiepatroon dat veel van de jongeren hanteren is 'probleemdenken' (in plaats van 'oplossingsdenken'). Dit zagen we bijvoorbeeld duidelijk terug in de houding van jongeren die meededen aan het onderzoek. Tijdens de interviews en focusgroepen werd de uitnodiging tot het bedenken van oplossingen of adviezen vaak beantwoord door terug te keren naar het benoemen en beschrijven van de problemen. Het Jongerenpunt denkt en werkt daarentegen vanuit oplossingen en mogelijkheden. De verschillende denk- en reactiepatronen kunnen leiden tot onbegrip en wantrouwen van beide kanten. De jongere wil dat er oog en begrip is voor problemen, pas dan kan er sprake zijn van vertrouwen in een

oplossingsrichting die het Jongerenpunt kan bieden. Tegelijkertijd vraagt de aanpak van het Jongerenpunt en het werken aan problemen om een oplossingsgerichte houding van de jongere. Dit betekent dat zowel jongeren als het Jongerenpunt hier geconfronteerd worden met een hardnekkig reactiepatroon dat in de samenwerking en communicatie herhaaldelijk aandacht en reparatie vraagt, en waarschijnlijk met kortdurende coaching of eenmalige trainingen/ cursussen niet afdoende aangepakt kunnen worden. Wie neemt de verantwoordelijkheid om dit soort fundamentele gedragspatronen te leren doorwerken en aanpassen? Dit is van belang voor een stabiele toekomst qua opleiding en werk.

Het belang van toegankelijk onderwijs

Jongeren stoppen niet alleen met school vanwege persoonlijke problemen, maar ook vanwege problemen (of het uitblijven van succeservaringen) op school. Hoewel onderwijs toegankelijk moet zijn voor iedereen, proeven we uit de ervaringen van jongeren dat dit voor hen niet zo uitpakt. Het onderwijssysteem is voor veel jongeren te rigide, en houdt volgens hen te weinig rekening met beperkingen of persoonlijke problemen. Het gebrek aan ervaren steun en positieve bejegening door de school in combinatie met bovengenoemd 'probleem-denken' leiden ertoe dat deze jongeren, in plaats van te zoeken naar oplossingen voor de obstakels die ze ervaren, stoppen met school. Ze hebben iemand nodig die met hen meedenkt in het zoeken naar een oplossing. Hoewel schoolcoaches en mentoren hiervoor in eerste instantie de aangewezen personen lijken, is er wellicht meer nodig om deze jongeren binnen de school te houden: zowel qua ondersteuning als qua flexibiliteit binnen het onderwijs.

Het belang van een netwerkaanpak en besliskracht

Veel van de problemen waar jongeren mee kampen, en die volgens hen de oorzaak zijn van voortijdig schoolverlaten, zijn niet alleen met de expertise van het Jongerenpunt te signaleren of op te lossen. Een netwerkaanpak en goede samenwerking met formele en informele partners is van groot belang om deze groep op maat te kunnen helpen. Aanvullend op dit inzicht zien we dat op het moment dat een jongere als voortijdig schoolverlater wordt aangemerkt, er vaak al een langlopend traject van herhaaldelijke doorverwijzing en uitstel van besluitvorming heeft plaatsgevonden, waardoor kleine problemen urgente problemen kunnen worden. Dit is vaak het gevolg van het ontbreken van besliskracht bij de professionals/ functionarissen die in staat zouden moeten zijn om tijdig beslissingen te nemen en besluiten/ oplossingen snel uit te laten voeren. Dit is een collectief probleem, dat collectief aangepakt moet worden.

Het belang van successen en positiviteit

Een rode draad in de achterliggende problematiek en oorzaken voor voortijdig schoolverlaten is het ontbreken van (voldoende) succeservaringen bij jongeren. Er zijn veel negativiteit en negatieve ervaringen in hun leven. Het is daarom van belang dat de ondersteuning van het Jongerenpunt kleine en regelmatige succeservaringen mogelijk maakt, die ook hoop en vertrouwen geven richting de toekomst. Hier kan ook in de communicatie naar jongeren toe een sleutel liggen: leg de focus op een leuke succeservaring waarna meer ruimte ontstaat voor verbinding en vertrouwen om samen te werken aan problemen.



Herenmarkt 93c
1013 EC Amsterdam
020-6263929
info@st-alexander.nl
st-alexander.nl